

בש"פ 2424/23 - מועין אבו סביתאן, קאסם אבו טאה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 2424/23

לפני: כבוד השופטת ג' כנפי-שטייניץ

העוררים: 1. מועין אבו סביתאן
2. קאסם אבו טאה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
(השופט א' גביון) מיום 19.3.2023 במ"ת
57737-02-23

תאריך הישיבה: ז' בניסן התשפ"ג (29.3.2023)

בשם העוררים: עו"ד עידו פורת

בשם המשיבה: עו"ד ורד חלאוה

החלטה

לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט א' גביון) מיום 19.3.2023 במ"ת 57737-02-23, בגדרה הורה על מעצרו של העוררים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם.

תמצית הרקע לערר

1. ביום 23.2.2023 הוגש לבית המשפט המחוזי בבאר שבע כתב אישום, אשר תוקן ביום 27.2.2023, נגד העוררים ותשעה נאשמים נוספים (להלן ביחד: הנאשמים), המייחס להם מספר רב של עבירות נשק. בתמצית ייאמר כי על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, הנאשם 1 בכתב האישום (להלן: הנאשם 1) קשר קשר עם יתר הנאשמים ועם אדם נוסף, לביצוע עסקאות בנשק ובתחמושת ולתווך בעסקאות כאלה. יצוין כי במסגרת העסקאות האמורות, עשו הנאשמים שימוש נרחב בהתכתבויות ביישומון "וואטסאפ" (להלן: ההתכתבויות). נטען כי העורר 1 (הנאשם 8) נטל חלק במספר עסקאות נשק בין המועדים 2.11.2021-11.9.2021, בגין מיוחסות לו שלוש עבירות של ניסיון לביצוע עסקה אחרת בנשק, ועבירה אחת של סחר או עסקה אחרת בנשק. לגבי העורר 2 (הנאשם 9) נטען כי נטל חלק במספר עסקאות נשק בין המועדים 16.9.2021-7.1.2021, בגין מיוחסות לו עבירה של תיווך בעסקת נשק, עבירת סחר או עסקה אחרת בנשק, וכן ריבוי עבירות ניסיון לביצוע עסקה אחרת בנשק.

2. עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של הנאשמים, בהם העוררים, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. במסגרת הבקשה, נטען כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית להוכחת אשמתם של הנאשמים, וכי קמה כנגדם חזקת מסוכנות סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. עוד נטען כי קיים חשש כי בלא מעצר מאחורי סורג ובריח יפעלו הנאשמים לשיבוש מהלכי משפט ולהימלטות מן הדין. בדיון שהתקיים ביום 8.3.2023 טענו העוררים כי אין בחילופי המסרונים המפורטים בכתב האישום כדי לגבש ראיות לכאורה לעבירות המיוחסות להם, ולכל היותר ניתן לייחס לעוררים את עבירת הניסיון או קשירת קשר לביצוע פשע. עוד נטען כי המסרונים האמורים הם בגדר "דיבורים" בלבד המלמדים על חוסר רצינות מצד העוררים. נטען כי העוררים נעדרי עבר פלילי ובעלי רקע נורמטיבי, ולפיכך יש להורות על שחרורם לחלופת מעצר.

3. בהחלטה מפורטת מיום 19.3.2023 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העוררים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. נקבע, ביחס לכל אחד מהעוררים, כי המשיבה הניחה תשתית ראייתית לכאורית להוכחת העבירות המיוחסות להם בכתב האישום, וכי אין מדובר בתשתית שעוצמתה חלשה. בתוך כך, הדגיש בית המשפט המחוזי כי התכתבויות העוררים עם הנאשם 1 הן מפורטות וקונקרטיות ומעידות על רצינות ועל כוונה לביצוע וקידום עסקאות אמל"ח.

באשר לעילת המעצר, נקבע כי העוררים נטלו חלק פעיל במספר לא מבוטל של עסקאות, וכי המעשים המיוחסים לעוררים מצביעים על היותם נטועים עמוק בעולם הסחר בנשק. כך פורט כי אין מדובר בעסקאות מזדמנות, אלא בפעילות יזומה ואינטנסיבית לקידום עסקאות בנשק, המבטאת זלזול בחיי אדם ובשלטון החוק, והמלמדת על מסוכנותם הגבוהה של העוררים. עוד נקבע כי חלופת הזמן מאז בוצעו העבירות אינו מפחית את מסוכנותם של העוררים, וכי לא נמצא טעם לסטות בעניינם מהכלל על פיו עבירות נשק מחייבות מעצר מאחורי סורג ובריח.

מכאן הערר שלפניי.

4. העוררים טוענים כי ההתכתבויות המתוארות בכתב האישום אינן מקימות את העבירות המיוחסות להם, וכי מכל מקום מדובר לכל היותר בעבירות ניסיון לביצוע עבירות נשק, מבלי שבוצעו עסקאות בפועל. כן נטען כי מדובר בעבירות ניסיון שהן "ברף הנמוך" מבחינת חומרתן. לפיכך, ולאור נסיבותיהם האישיות, היעדר עברם הפלילי, וחלופת הזמן עמוד 2

מאז ביצוען לכאורה של העבירות, נטען כי שגה בית המשפט המחוזי משהורה על מעצרים של העוררים מאחורי סורג ובריח, וזאת אף מבלי להורות על הגשת תסקירי מעצר בעניינם.

5. המשיבה מצידה סומכת ידה על החלטתו של בית המשפט המחוזי, וטוענת כי דין הערר להידחות. להשקפתה, המעשים המיוחסים לעוררים בכתב האישום מעידים על מעורבות עמוקה בעולם הנשק, ומלמדים על מסוכנות גבוהה, אשר מחייבת את מעצרים מאחורי סורג ובריח.

דין והכרעה

6. לאחר שעיינתי בהחלטת בית המשפט המחוזי ובערר, ולאחר שמיעת טענות באי-כוח הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

7. ראשית, באשר לטענות העוררים לעניין הראיות לכאורה. כפי שהבהיר בא-כוח העוררים, הן בדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי והן בדיון שהתקיים לפניי, אין חולק כי עובדות כתב האישום משקפות את השתלשלות האירועים העובדתית כפי שהיא מוצאת ביטוי בחומר הראיות. טענת העוררים היא, כי עובדות כתב האישום אינן מקימות את העבירות המיוחסות לעוררים, ולכל היותר, הן מגבשות עבירות של ניסיון לביצוע עבירות בנשק. להשקפתם, מעשיהם מסתכמים "בדיבורים" בלבד, נעדרי רצינות, שלא הובילו לעסקה מוגמרת.

8. לאחר עיון בכתב האישום, דעתי כדעת בית המשפט המחוזי, כי העובדות המפורטות בכתב האישום מקימות תשתית עובדתית לכאורית מספקת לעבירות המיוחסות לעוררים, לצורך שלב זה של הדיון. כפי שציין בית המשפט המחוזי, מדובר בהתכתבויות בעלות רמת פירוט ומסוימות, המעידות לכאורה על כוונה רצינית להתקשרות בעסקאות נשק ועל נקיטת פעולות לקידומן. כך למשל, בעסקה מיום 5.10.2021, מציע הנאשם 1 לעורר 1 לרכוש אקדח מסוג מסוים, העורר משיב כי אינו מעוניין באקדח מסוג זה ומבקש אקדח מסוג גלוק, תוך שהוא שולח לנאשם 1 תמונה של האקדח בו הוא חפץ. הנאשם 1 משיב כי הוא יבדוק זאת ויחזור אליו. בהמשך פונה הנאשם 1 לעורר 1 ומציע לו אקדח אחר ובתשובה לשאלות העורר 1, הוא אף נוקב בסוגו ובמחירו. באירוע נוסף, שולח הנאשם 1 לעורר 1 תמונה של ארגז מלא בתחמושת, אותה ביקשו למכור, ושואל אותו מה אמור להיות כתוב על גבי הכדורים. העורר 1 שולח לו תמונה של צדו האחורי של כדור תחמושת. בהמשך לאמור, מוסר הנאשם 1 לעורר 1 כי הרוכש הפוטנציאלי מעוניין לשלם מחיר מופחת עבור התחמושת, והעורר 1 מורה לו שלא לבצע את העסקה, ומסביר כי באפשרותם להשיג עבורה תמורה טובה יותר, כפי שכבר השיג בעבר. חילופי דברים דומים קיימים בעניינו של העורר 2. כך, למשל, בעסקה מיום 10.1.2021 פונה הנאשם 1 לעורר 2 בהצעה לרכישת תחמושת. העורר 2 משיב כי לא חסרה לו תחמושת מסוג זה, וכי יהיה מוכן לרכוש אותה במחיר שלא יעלה על 3,500 ₪. עוד הוא מוסיף כי אך לאחרונה רכש תחמושת כזו במחיר של 1,800 ₪ בלבד. עוד מתוארות עסקאות מיום 11.1.2021 בהן הנאשם 1 מציע לעורר 2 לרכוש רובה 16M - תמורת 80,000 ₪, והשניים מתמקחים על מחיר הנשק. בהמשך הם דנים על מכירת שני רובים, תוך התייחסות למחירים ולאופן התשלום.

9. התמונה המצטיירת ממכלול הראיות המשתקפות בכתב האישום מלמדת לכאורה על התקשרויות רציניות וקונקרטיות, שנעשו מתוך כוונה לקדם ביצוע עסקאות בכלי נשק ספציפיים, בתמורה לסכומים קונקרטיים. כל זאת תוך דיון בסוגים שונים של כלי נשק המוצעים למכירה, החלפת תמונות של כלי הנשק והתדיינות על מחיריהם. במצב דברים

זה, לא ניתן לקבל בשלב זה את טענת העוררים כי עסקינן "בדיבורים" נעדרי רצינות בלבד. לצורך הדיון שלפנינו אף אין צורך להידרש לניתוח משפטי מדוקדק של העבירות המיוחסות בכל אחד מהאישומים - האם עבירת הניסיון או העבירה המוגמרת - ובפרט שלא בא טיעון מלא בעניין זה, אשר ניתן להותירו להליך העיקרי (והשוו: בש"פ 6536/01 קובקוב נ' מדינת ישראל (2.9.2001)).

10. אף לא מצאתי מקום להתערב במסקנתו של בית המשפט המחוזי שלפיה לא ניתן להסתפק בעניינם של העוררים בחלופת מעצר. ענייננו בעבירות נשק המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית. כידוע, נאשמים בעבירות מעין אלו ייעצרו ככלל מאחורי סורג ובריח, אלא אם מתקיימות בעניינם נסיבות חריגות. זוהי נקודת המוצא אף בנוגע לנאשמים בניסיון לביצוע עבירות נשק: בש"פ 4930/22 חשים נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (4.8.2022); ראו גם: בש"פ 1192/22 ריאן נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (28.2.2022). כאמור, בית המשפט המחוזי קבע כי לא מתקיימים בעניין העוררים נסיבות חריגות שכאלה, וכאמור לא מצאתי כל עילה לסטות ממסקנתו. התשתית הראייתית המשתקפת בכתב האישום מלמדת על ריבוי עסקאות, על נגישות למגוון אמצעי לחימה ומכאן שעל מעורבות עמוקה בעולם הנשק. העוררים הם אומנם נעדרי עבר פלילי, אולם אין בכך כדי להוות נסיבות חריגות המצדיקות סטייה מן הכלל האמור. יש לזכור בהקשר זה כי כתב האישום אינו מתאר אירוע פלילי נקודתי, כי אם פעילות עבריינית חוזרת לאורך תקופה לא מבוטלת. אף חלוף הזמן מאז בוצעו לכאורה העבירות - אין בו כדי להפחית ממסוכנותם של העוררים, עד כדי בחינת חלופה למעצרם, בנקודת הזמן הנוכחית. לנוכח האמור, לא מצאתי להתערב אף בהחלטתו של בית המשפט המחוזי שלא להורות לעת הזאת על עריכת תסקירי שירות מבחן בעניינם של העוררים.

11. הערר נדחה, אפוא.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשפ"ג (4.4.2023).

ש ו פ ט ת